

[Bramsnæs.]

sig. De frie Kræfters Spil er jo Hovedlinierne for dette Ministerium i hele dets økonomiske Politik. Ja, det er rigtigt, at de frie Kræfters Spil har raadet indenfor Aktieselskabsformen og har givet ganske interessante Resultater: Spil og Spekulation. Det har været det drivende i mangfoldige Tilfælde uden Hensyn til, hvilke virkelige økonomiske Resultater man naaede til, og uden Hensyn, kan jeg godt sige, til baade Ret og Moral. Jeg tror, man maa være klar over, at et Spil af den Art, selv om det skulde være de frie Kræfters, bør man helst forhindre, hvis Muligheden. herfor er til Stede, det bør man fra Lovgivningens Side søge at hindre.

Jeg skal gøre nogle Bemærkninger om de enkelte Paragraffer i Lovforslaget til Dokumentation af det, jeg har sagt om den Skuffelse, det er for mig og mit Parti at modtage dette Lovforslag. Men maa jeg, inden jeg gaar over til disse Bemærkninger, gøre en Bemærkning af teknisk Art med Hensyn til Affattelsen af Lovforslaget. Der staar adskillige Gange i Lovforslaget „Ministeren for Industri, Handel og Søfart“. Det er et langt Ord at anvende mange Gange, og jeg kunde tænke mig, at man i § 1 indsatte en Bestemmelse om, at naar man i dette Lovforslag nævnte Ministeren eller Ministeriet, saa mentes der dette Ministerium eller et andet Ministerium, som havde disse Opgaver under sig, for her er tillige Tale om et Ministerium, der tidt skifter Navn. Dette er altsaa en rent teknisk Bemærkning, som jeg fremsætter til Overvejelse i det Udvalg, der vil blive nedsat om Sagen.

Med Hensyn til Lovforslagets enkelte Paragraffer skal jeg først omtale de Betingelser, som sættes for overhovedet at stifte et Aktieselskab. Det foreslaas, at der skal være mindst 3 Stiftere og mindst 3 Aktionærer. I Staunings Forslag var dette Tal sat op til 5, og jeg maa sige, at det forekommer mig, at naar der endelig skal være Tale om Selskabsform, kan man ikke godt sætte et Antal af 3. Det er jo ikke Meningen at lave en Aktieselskabslov, som fremmer Aktieselskaber, hvor denne Form ikke er nødvendig, og hvis 3 Mennesker kan blive enige om at drive Forretning sammen, kan de virkelig finde en anden Form end Aktieselskabets. Jeg synes, at man af visse Anstændighedshensyn med Hensyn til vor Maade at danne Aktieselskaber paa herhjemme ikke godt kan tillade Aktieselskaber med 3 Medlemmer, jeg synes, at 5 maa være Minimum. Men naturligvis, det kan tænkes, der skal stiftes et Aktieselskab i et Øjeblik, hvor der

skal laves en fin Forretning, som skal holdes indenfor en snæver Kreds, og saa gælder det om ikke at være for mange, saa man kan manøvrere paa rette Maade. Jeg tror, det vilde være meget heldigt, om man satte denne Grænse op til 5, saaledes at der i hvert Fald skulde være 5 Personer med, naar der skal stiftes et Aktieselskab, og jeg tror ikke, der er nogen som helst legitim Grund til at tillade Aktieselskabsformen, hvis der ikke er over 3 Personer.

I § 7 omtales Forholdet ved Stiftelsen med Hensyn til Overtagelse af en bestaaende Forretning eller bestemte Formuegenstande. Der stod i det Lovforslag, som Stauning fremsatte, at i saadanne Tilfælde skulde Stifterne være pligtige at erstatte Selskabet det derved lidte Tab en for alle og alle for en, hvis Værdiansættelsen havde været uforsvarlig. Det forekommer mig, at det er en klar og tydelig Lovbestemmelse, som siger det, der skal siges, men man har følt Trang til under den Revision, som Lovforslaget har været underkastet, at forplumre dette klare Synspunkt. Man har i Paragraffen tilføjet forskellige efter min Mening unødvendige og ligegyldige Ord, f. Eks. om, at det skal være Forholdene paa det daværende Tidspunkt, der skal være afgørende. Jeg vil antage, at det er unødvendigt at sige det. Men dernæst tilføjer man, efter at der er talt om, at Værdiansættelsen har været uforsvarlig, at dette skal kunne lægges de paagældende til Last. Det vil altsaa sige, at hvis blot Stifterne kan hævde, at det ikke er deres Skyld — og det kan de altid ved forskellige Manipulationer —, gaar de fri. Jeg forstaar ikke rigtigt, hvad Meningen er. Er det Meningen, at man vil gøre Stifteransvaret mindre, eller vil man opretholde det Stifteransvar, der hidtil har været regnet med? Jeg maa desværre gaa ud fra, det er Hensigten at gøre Stifteransvaret svagere. Det er ofte en fin Forretning at stifte Aktieselskaber, men medens man i Staunings Forslag satte ind, at Stifterne skulde have Ansvar for, hvad der skete ved Stiftelsen, navnlig hvis de havde overtaget Tingene til større Værdi, end disse havde, stryger man det vel ikke helt her, men man sætter en hel Mængde svækkende Bestemmelser ind, der, naar det kommer til Retssag eller Søgemaal, vil gøre det langt vanskeligere at faa Ansvar for, hvad der paagældende, idet Lovforslaget gør det muligt for dem at komme udenom Ansvar.

Spørgsmaalet om Aktiekapitalens Indbetaling er ogsaa af Betydning, for saa vidt som der maa være en vis økonomisk Mening med Stiftelsen af et Aktieselskab. Det at